

2043 - 0250/0

**MINISTÈRE DE LA RÉGION DE
BRUXELLES-CAPITALE**

**ARRETE DU GOUVERNEMENT DE
LA RÉGION DE BRUXELLES-
CAPITALE CLASSANT COMME SITE
LES JARDINS DE L'HOSPICE
PACHECO A BRUXELLES.**

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, notamment les articles 22 et 23;

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 23 mars 1995 décidant d'ouvrir la procédure de classement comme site des jardins de l'Hospice Pacheco à Bruxelles;

Vu l'avis du Collège des Bourgmestre et Echevins de Bruxelles émis en date du 5 octobre 1995;

Vu l'avis de la Commission Royale des Monuments et des Sites émis le 5 mars 1997;

Sur la proposition du Ministre chargé des Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des Monuments et Sites,

**MINISTERIE VAN HET BRUSSELSE
HOOFDSTEDELIJK GEWEST**

**BESLUIT VAN DE BRUSSELSE
HOOFDSTEDELIJKE REGERING
TOT BESCHERMING ALS
LANDSCHAP VAN DE TUINEN VAN
HET PACHECOGODSHUIS TE
BRUSSEL.**

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, inzonderheid de artikels 22 en 23;

Gelet op het besluit van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 23 maart 1995 houdende opening van de procedure tot bescherming als landschap van de tuinen van het Pachecogodshuis te Brussel;

Gelet op het advies van het College van Burgemeester en Schepenen van Brussel uitgebracht op 5 oktober 1995;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen uitgebracht op 5 maart 1997;

Op de voordracht van de Minister belast met Plaatselijke Besturen, Tewerkstelling, Huisvesting en Monumenten en Landschappen,

A R R E T E :

Article 1. - Sont classés comme site les jardins de l'Hospice Pacheco, connus au cadastre de Bruxelles, 12ème division, section N, 6ème feuille, parcelles 1185 v (partie) en raison de leur intérêt scientifique, historique et esthétique, précisé dans l'annexe I du présent arrêté.

La délimitation du site est reprise sur le plan figurant à l'annexe II du présent arrêté.

Art. 2 - La zone de protection relative au site décrit dans l'article 1er comprend l'ensemble des parcelles et des voiries ainsi que les parties de parcelles et de voiries reprises dans le périmètre délimité sur le plan figurant à l'annexe II du présent arrêté.

Art. 3 - Les conditions particulières de conservation sont les suivantes :

a) L'utilisation, l'entreposage ou la fabrication de substances nocives au développement et à la croissance des plantations, de la faune et de la flore ou nuisibles à la qualité des eaux est prohibée.

b) Toute installation quelconque, en ce compris les roulettes et caravanes à l'exception des cabanes de chantiers ou lors de manifestations culturelles temporaires, est prohibée.

c) Le dépôt et le stockage de matériaux, débris, détritus et déchets de toute nature sont prohibés.

B E S L U I T :

Artikel 1. - Wordt beschermd als landschap de tuinen van het Pachecogodshuis, bekend ten kadaster te Brussel, 12de afdeling, sectie N, 6de blad, percelen 1185 v (deel) wegens hun wetenschappelijke, historische en esthetische waarde, zoals nader bepaald in bijlage I van dit besluit.

De afbakening van het landschap wordt aangeduid op het plan gevoegd in bijlage II van dit besluit.

Art. 2 - De vrijwaringszone met betrekking tot het in artikel 1 vermelde landschap omvat het geheel van de percelen en de wegen, evenals gedeelten van de percelen en de wegen opgenomen in de omtrek, die afgebakend wordt op het plan in bijlage II van dit besluit.

Art. 3 - De bijzondere behoudsvoorwaarden zijn de volgende :

a) Het gebruik, de opslag of de aanmaak van stoffen die schadelijk kunnen zijn voor de ontwikkeling en de groei van de aanplantingen, de fauna en de flora of voor de kwaliteit van het water, is verboden.

b) De plaatsing van om het even welke installatie, hierbij inbegrepen woonwagens en caravans met uitzondering van werkhuiskjes of tijdelijke uitrusting voor culturele evenementen, is verboden.

c) De opslag en bewaring van materialen, het storten van huisafval, vuilnis en afval van eender welke aard is verboden.

d) L'entretien normal des arbres (enlèvement des branches mortes, cassées, soins aux plaies) est obligatoire.

d) Het gewoon onderhoud van de bomen (het verwijderen van dode of gebroken takken, het verzorgen van beschadigde plekken) is verplicht.

Art. 4 - Le ministre qui a les monuments et sites dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Bruxelles, le 03/07/97

Par le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

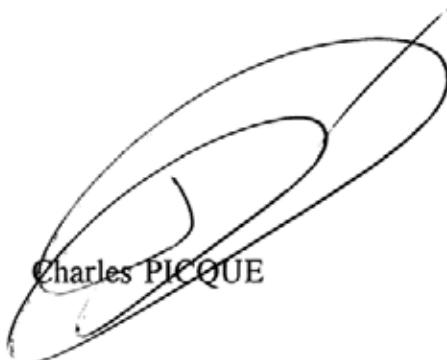
Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale et Ministre des Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des Monuments et Sites,

Art. 4 - De minister bevoegd voor de monumenten en landschappen is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 03/07/97

Door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en Minister van Plaatselijke Besturen, Tewerkstelling, Huisvesting en Monumenten en Landschappen,

Charles PICQUE

**ANNEXE I A L'ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE
CLASSANT COMME SITE LES JARDINS DE L'HOSPICE PACHECO A BRUXELLES.**

Localisation : situé entre les rues du Grand Hospice et du Canal.

Superficie approximative : 1 ha

Description sommaire :

Les jardins de l'Hospice Pacheco (ou Hospice de l'Infirmerie) sont de véritables perles de verdure dans ce quartier peu favorisé en espaces verts. Trois jardins ont été aménagés. Les bâtiments ont été construits de 1824 à 1827 et ont été dessinés par Henri Louis François Partoës.

Le premier jardin est aménagé dans l'esprit d'un jardin paysager avec quelques arbres remarquables dont un très beau frêne (*Fraxinus angustifolia*) de 3,03m. de pourtour, de deux marronniers de respectivement 2,90m. et 2,12m. de circonférence et de plusieurs vieux arbres fruitiers. Des parterres fleuris sont disséminés aux travers de pelouses et divers massifs d'arbustes ornementaux. Le relief a été retravaillé. La présence de bancs et d'aménagements pour les enfants agrémentent cet espace clos.

Le second jardin se trouve à l'arrière du bâtiment. De même superficie que le premier (30 a), son aménagement est résolument plus classique, on y trouve un certain nombre de parcelles séparées par des haies de troène. Les parterres sont réalisés avec des petits arbustes. Présence de très beaux tilleuls, robiniers, houx ainsi qu'un bel alignement d'une quinzaine de cerisiers du Japon.

Le troisième est situé sur le côté du bâtiment. Plus vaste, il s'agit d'un ensemble de pelouses jouxtant un parking. On y trouve de nombreux tilleuls dont certains de belle taille mais également de beaux peupliers, noisetiers, houx et robiniers.

Intérêt présenté par le bien selon les critères définis à l'article 2, 1° de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier :

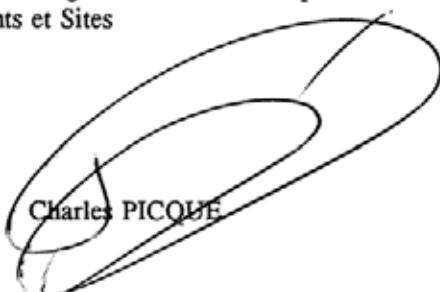
L'intérêt scientifique est dû à la présence d'arbres remarquables dans cette zone peu privilégiée du Pentagone.

L'intérêt esthétique est dû à l'aménagement soigné et propice à la détente et au repos.

L'intérêt historique est dû à la valeur de témoin historique des bâtiments classés de l'Hospice Pacheco dont les plans ont été réalisées par Henri Louis François Partoës.

Vu pour être annexé à l'arrêté du 03/07/97,

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale et Ministre des Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des Monuments et Sites

Charles PICQUE

**BIJLAGE I BIJ HET BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT
BESCHERMING ALS LANDSCHAP VAN DE TUINEN VAN HET PACHECOGODSHUIS TE BRUSSEL.**

Ligging : tussen de Grootgodshuisstraat en de Kanaalstraat.

Oppervlakte bij benadering : 1 ha

Beknopte beschrijving :

De tuinen van het Pachecogodshuis (of Godshuis van de Infirmerie) vormen echte groene parels in deze weinige groene wijk. Er werden drie tuinen aangelegd. De gebouwen werden opgetrokken tussen 1824 en 1827 naar ontwerpen van Henri Louis François Partoes.

De eerste tuin werd in de stijl van een Engelse tuin aangelegd, met enkele opmerkelijke bomen waaronder een erg mooie es (*Fraxinus angustifolia*) met een omtrek van 3,03 m, twee paardekastanjes met een omtrek van respectievelijk 2,90 m en 2,12 m en verschillende oude fruitbomen. De grasvelden worden hier en daar afgewisseld met bloemperken en sierstruiken. Het bestaande reliëf werd herwerkt. Banken en speeltuigen voor de jongere bezoekers dragen nog bij tot het aangenaam karakter van deze omslotenhof.

De tweede tuin bevindt zich achter het instituut. Deze tuin is even groot als de eerste (30 a.) maar zijn aanleg is veel klassieker. Een aantal percelen zijn door ligusterheggen van elkaar gescheiden. De bloemperken zijn met kleine struiken omgeven. Verder bevinden zich hier erg mooie linden, robinia's, hulststruiken, evenals een mooie rij van een vijftiental Japanse kerselaars.

De derde tuin ligt aan de zijkant van het gebouw. Hij is groter en wordt gevormd door een reeks grasperken naast een parkeerruimte. Ook hier bevinden zich talrijke linden, waaronder enkele grote, maar ook mooie populieren, hazelaars, hulststruiken en acacia's.

**Waarde van het goed volgens de maatstaven bepaald in artikel 2, 1° van de ordonnantie van 4 maart 1993
inzake het behoud van het onroerende erfgoed :**

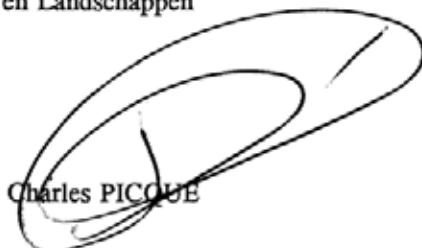
De wetenschappelijke waarde ligt in de aanwezigheid van opmerkelijke bomen in dit weinig groene gebied van de Vijfhoek.

De esthetische waarde ligt in de verzorgde aanleg die bezoekers ontspanning en rust biedt.

De historische waarde ligt in de waarde als historische getuige van de beschermd gebouwen van het Pachecogodshuis, dat ontworpen werd door Henri Louis François Partoes.

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van 03/07/97,

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en Minister van Plaatselijke Besturen, Tewerkstelling, Huisvesting en Monumenten en Landschappen

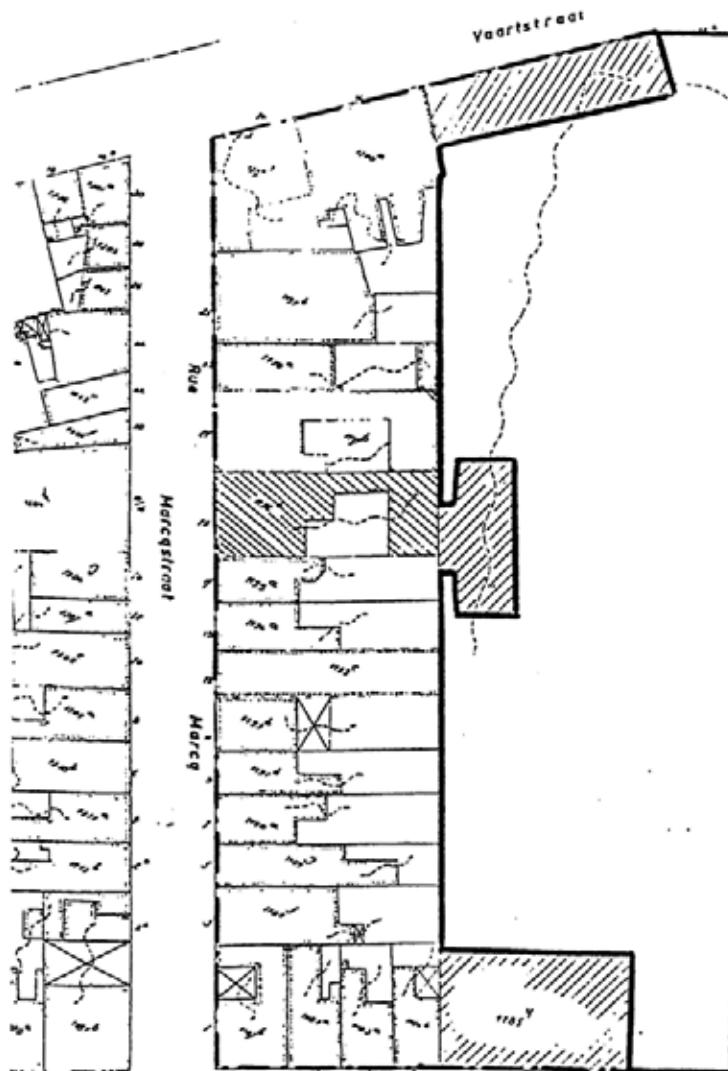

Charles PICQUE

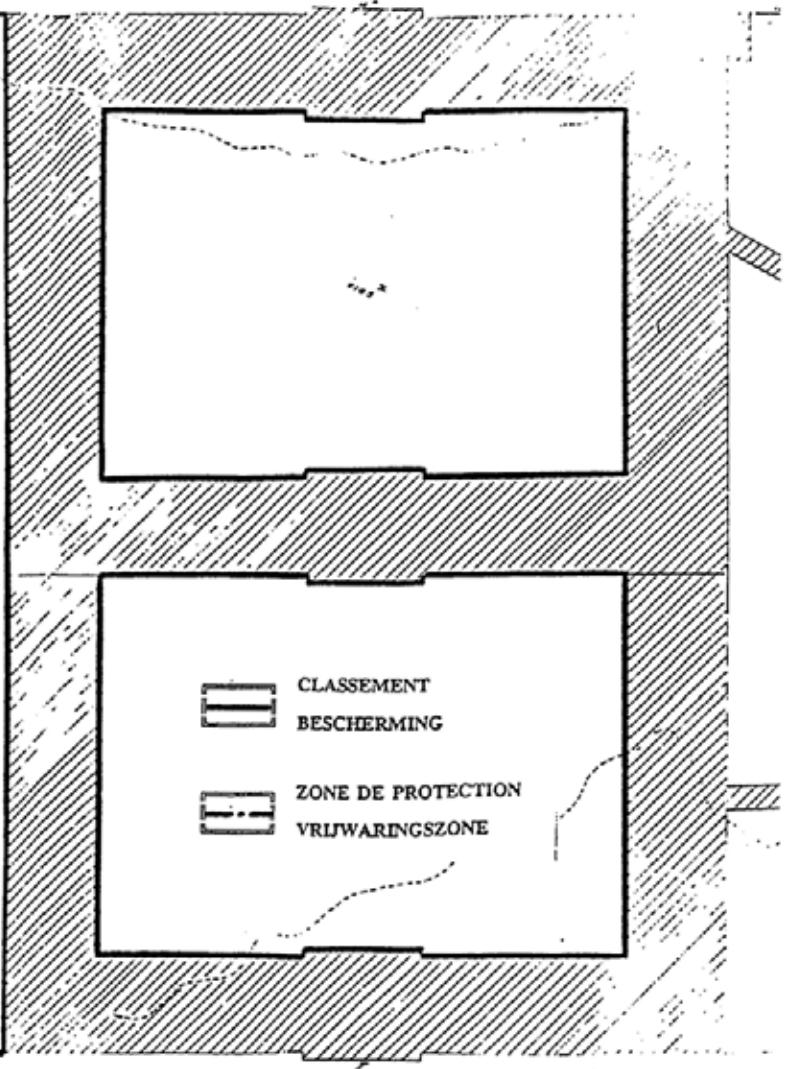
ANNEXE II A L'ARRETE DU
GOUVERNEMENT DE LA REGION DE
BRUXELLES-CAPITALE CLASSANT COMME
SITE LES JARDINS DE L'HOSPICE PACHECO
A BRUXELLES.

BILAGE II BIJ HET BESLUIT VAN DE
BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING
TOT BESCHERMING ALS LANDSCHAP VAN
DE TUINEN VAN HET PACHECOGODSHUIS
TE BRUSSEL.

DELIMITATION DU SITE ET DE LA ZONE
DE PROTECTION

AFBAKENING VAN HET LANDSCHAP EN DE
VRIJWARINGSZONE

Vu pour être annexé à l'arrêté du 03/07/97

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit
van 03/07/97

Le Ministre-Président du Gouvernement de la
Région de Bruxelles-Capitale et Ministre des
Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des
Monuments et Sites,

De Minister-Voorzitter van de Brusselse
Hoofdstedelijke Regering en Minister van
Plaatselijke Besturen, Tewerkstelling, Huisvesting en
Monumenten en Landschappen,

Charles PICQUE